

Motion till riksdagen

1989/90:U541

av Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Alkoholpolitiken vid ett närmande till EG

Mycket talar för att det skulle vara en fördel för Sverige att bli medlem i EG. Det skulle bl.a. ge oss möjlighet att aktivt medverka till att utvecklingen i Europa går mot avspänning och fred. Vi skulle också få ökad möjlighet att internationellt verka för en gynnsam ekonomisk utveckling, en utbyggd social välfärd och en mänskligare miljö.

Ett medlemskap medför samtidigt att vi blir formellt bundna till beslut, som fattas inom gemenskapen. Det skulle kunna få förödande konsekvenser för folkhälsan om vi inte kan bevara vår handlingsfrihet på alkoholpolitikens område.

Hittills har regeringen haft en låg profil när det gäller att lyfta fram de alkoholpolitiska frågorna i integrationsarbetet. Av 23 arbetsgrupper tillsatte t.ex. regeringen sist av alla och sent omsider en arbetsgrupp för Hälso- och socialpolitiska frågor. I statsrådsgruppen för integrationsfrågor och i rådet för Europafrågor finns ingen som renodlat företräder det hälso- och socialpolitiska fältet. I den broschyr "Sverige i Europa", som givits ut av Utrikesdepartementet nämns överhuvudtaget inte alkoholfrågorna. Också i skriften Sverige-EFTA-EG 1988 - det västeuropeiska integrationsarbetet, utgiven av Utrikesdepartementet 1989, har man avstått från att beröra alkoholfrågan i kapitlet om socialpolitik och hälsa. Alkoholfrågan bör tas in som en viktig del i diskussionerna kring ett närmande till EG. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Systembolagets VD, Gabriel Romanus, patalade i ett föredrag i november 1989 att tax-free-försäljningen innebär en kännbar urholkning av prispolitiken. Han yttrade bl.a.:

När den inre marknaden genomförs är det svårt att motivera skattefri försäljning vid resor mellan EG-länderna. Om denna avskaffas erbjuds ett naturligt tillfälle för de nordiska länderna att samtidigt avskaffa sin skattefria försäljning. Detta kommer emellertid inte att hända av sig själv. Enligt uppgift förbereder man inom EG-länderna ombyggnad av internationella flygplatser, så att passagerare i trafik mellan EG och omvärlden kan särskiljas och erbjudas skattefria varor. De som av hälsopolitiska skäl - eller för att åstadkomma rättvisare konkurrensvillkor - vill avskaffa den skattefria försäljningen bör därför samla sina krafter nu, och bereda marken för en reform till årsskiftet 1992/93. De kommersiella intressen, som vill behålla fördelen av skattefri försäljning ligger inte på latsidan.

Också socialstyrelsen har föreslagit att regeringen skall vidta åtgärder för att inom ramen för internationella överenskommelser förbereda en avveckling av taxfreeförsäljningen av alkohol senast 1992/93. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Monopolbolagen i Sverige, Systembolaget AB och V & S AB Vin och Sprit har internationellt sett en unik ställning. Monopolets syfte är att begränsa det privata vinstintresset i alkoholhanteringen och begränsa skador på grund av alkoholbruket. Framför allt marknadsföringen av Absolut Vodka i bl.a. EG-länderna sker med reklammetoder som inte accepteras i Sverige. Det går inte att med trovärdighet försvara den svenska alkoholpolitiken och hävda att monopoliet tillkommit enbart för att värna om folkhälsan om inte samma etiska regler tillämpas vid försäljning utanför som inom Sveriges gränser. Vin & Sprits metoder för marknadsföring av Absolut Vodka vid export äventyrar en självständig alkoholpolitik och inbjuder till krav på att Sverige skall öppna sina gränser för EG-ländernas vinöverskott när EG-förhandlingar förs. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om alkoholfragan i diskussionen kring ett närmande till EG,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tax-free-försäljning.¹]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om export av svensk vodka.²]

Stockholm den 25 januari 1990

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

¹ 1989/90:Sk678

² 1989/90:N349